

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2



ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

<i>Тупікова Тетяна Валеріївна</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКІЙ МОВІ	601
<i>Швелідзе Лідія Дмитрівна</i> КЕЙС-МЕТОД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ	603
<i>Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна</i> НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ ДОНАЛЬДА ТРАМПА ТА КАМІЛИ ГАРИС ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.	605
<i>Mykola E. Alexeyev</i> AN AVENUE TO PLAIN LANGUAGE IN LEGAL ENGLISH	608
<i>Ksenia Kovalova</i> THE CONCEPT OF FABRIC AS A CONCEPTUAL METAPHOR	611
<i>Лесневська Катерина Вікторівна</i> РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	613

СЕКЦІЯ 25. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

<i>Мамич Мирослава Володимирівна</i> КОНТЕНТ ВИДАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО.	615
<i>Кісельова Анастасія Андріївна</i> ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.	618
<i>Назаренко Оксана Миколаївна</i> ДУХОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАЦІЇ В ЕТНОЛІНГВІСТИЧНОМУ АСПЕКТІ	620
<i>Томчаковський Олександр Георгійович</i> ПОЛІКОДОВИЙ VS КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ	623

СЕКЦІЯ 26. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

<i>Колкутіна Вікторія Вікторівна</i> ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПОЕТИКИ У СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНОГО СТОРИТЕЛІНГУ	625
<i>Макаренко Олександр Юрійович, Макаренко Наталія Анатоліївна</i> ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.	628
<i>Маляренко Тетяна Анатоліївна</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ СИТУАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ У КОМПЛЕКСНИХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	631
<i>Скалацька Олена Віталіївна</i> СУЧАСНІ ФОРМИ ЦИРОВИХ МЕДІА.	633
<i>Грушевська Юлія Андріївна</i> ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ НОРМ ЯК АТРИБУТ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	636
<i>Червінчук Аліна Олегівна</i> РОЛЬ КОНСТРУКТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИСВІТЛЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ВОЄННОГО ЧАСУ	638
<i>Чубук Олег Леонітійович</i> НАЙНЕОБХІДНІШІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДІЙНИКІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	641
<i>Літвінчук Ірина Сергіївна</i> РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ: ЗАГРОЗА ЧИ МОЖЛИВІСТЬ	643

2. Галімов А. Ukraine. returning its own history, 2022. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0kyMEaAsbd8&list=PLfAgaEp4bkhLOlkfUepRsqXgVbh9HL8jO>.

3. Антонович В. Три національні типи народні. *Український історичний журнал*. № 3 (534). 2017. С. 171–190.

4. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Дрогобич : Коло, 2003. 528 с.

5. Nerlich B. et al. On language: on the diversity of human language construction and its influence on the mental development of the human species. *The modern language review*. 2001. 96 p.

6. Hegel G. W. F. Lectures on the philosophy of world history. Oxford: Clarendon Press, 2011. 117 p.

Ключові слова: етнолінгвістика, національна ідентичність, дух нації, мова, культура, мислення.
Keywords: ethnolinguistics, national identity, spirit of the nation, language, culture, thinking.

Томчаковський Олександр Георгійович

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри прикладної лінгвістики, кандидат філологічних наук, доцент

ПОЛІКОДОВИЙ VS КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ

У добу цифрових технологій та медіа, що стрімко розвиваються, способи комунікації набувають дедалі складніших форм. Зростає потреба передавати інформацію через кілька каналів одночасно, поєднуючи текст, зображення, звук, рух та інші елементи. У цьому контексті надзвичайно актуальним є розмежування понять «полікодовий текст» і «креолізований текст». Обидва терміни описують явища взаємодії вербальних і невербальних елементів, однак різняться рівнем інтеграції цих елементів і характером смислотворення.

Полікодовий текст поєднує кілька знакових систем або кодів. До таких кодів належать вербальний (словесний), іконічний (зоровий), аудіальний (звуковий), кінетичний (жестовий) та типографічний (візуальне оформлення тексту) [1]. Полікодовість не обов'язково передбачає повну інтеграцію елементів у єдиний змістовий простір: компоненти можуть існувати паралельно, виконуючи доповнювальні, але відносно автономні функції.

Наприклад, наукова стаття часто містить текстову частину, графіки, таблиці, ілюстрації. Кожен з елементів виконує свою інформаційну роль, однак вони не залежать один від одного для повного розуміння змісту. Подібним чином функціонують мультимедійні презентації, навчальні посібники, сторінки енциклопедій, де текст супроводжується зображеннями, схемами або діаграмами.

Креолізований текст є специфічною формою полікодового тексту, у якій вербальні та невербальні компоненти настільки тісно пов'язані, що створюють

єдину семантичну цілісність [2; 3]. У таких текстах зображення та словесні елементи не просто співіснують, а формують новий зміст, який неможливо відчитати, якщо прибрати хоча б один із компонентів. Смысл креолізованого тексту виникає саме з їхньої взаємодії.

Приклади креолізованих текстів є надзвичайно різноманітними за жанрами. Це, передусім, реклама, де зображення і слоган нерозривно поєднані: візуальний образ викликає емоцію чи асоціацію, яку конкретизує текст. Комікси і графічні романи – ще один жанр, де зображення та репліки персонажів утворюють єдине смислове поле. У соціальних мережах широкого поширення набули мему, у яких гумор або сатира базуються саме на поєднанні картинки й підпису. До креолізованих текстів також належать плакати, афіші, банери, вебсайти з інтерактивним дизайном, інтерфейси додатків, навчальні відео з субтитрами – тобто тексти, де візуальне, звукове й вербальне складники формують цілісний комунікативний продукт.

Попри спільну рису – мультикодовість – між полікодовими та креолізованими текстами існує ключова відмінність. У полікодовому тексті кожен компонент (текст, зображення, звук тощо) може функціонувати окремо, а їх сукупність має, скоріше, доповнювальний або ілюстративний характер. Натомість у креолізованому тексті елементи настільки взаємозалежні, що створюють нову якість повідомлення, яку не можна відтворити, якщо вилучити хоча б один компонент.

Усі креолізовані тексти є полікодовими, але не кожен полікодовий текст є креолізованим. Це співвідношення можна порівняти зі зв'язком між родом і видом: креолізований текст є різновидом полікодового, специфічним за ступенем інтеграції кодів.

Отже, у світі, де все більше інформації подається у вигляді мультимодальних продуктів, здатність розрізняти типи полікодових текстів, зокрема, розуміти особливості креолізованого повідомлення, є важливою навичкою медіаграмотності. Уміння ідентифікувати характер взаємодії кодів у тексті дозволяє краще інтерпретувати повідомлення, виявляти закладені в ньому смисли та критично ставитися до візуально-вербальних впливів у сучасному комунікативному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Kolegaeva I., Strochenko L., Tomchakovska Yu., Tomchakovskiy O. The Poly Code Character of the English Learners' Dictionaries. *Arab World English Journal (AWEJ)*. 2020. P. 244-254. URL: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/elt3.21>
2. Батринчук З. Р. Креолізований текст як параграфемний елемент у сучасному англомовному епістолярному дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Т. 1. №. Вип. 3. С. 80-84.
3. Яхонтова Т. В. Візуальні елементи та їх функціональна роль у текстах сучасних англомовних наукових статей. *Вісник ХНУ. Серія РГФ*. 2007. Вип. 772. С. 87-91.

Ключові слова: невербальна комунікація, полікодовий текст, креолізований текст, різножанрові тексти.

Keywords: non-verbal communication, polycode text, creolised text, texts of different genres.